

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

Росола У.В., Гопонько В.В., Клейнер В.В. АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Росола У.В., Росола О.А. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	83
Стегней М.І., Нодь О.Л., Черничко С.С. ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	85
Стегней М.І., Алмашій В.В., Осуський С.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Гоблик-Маркович Н.М., Хаустов О.О. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ УСФЕРІ ТУРИЗМУ	91
Черничко Т.В., Іщук М.В. УПРАВЛІНСЬКІ ДИЛЕМИ: МЕТОДОЛОГІЯ «ТРАДИЦІЙНОГО» ПОШУКУ РІШЕНЬ І ПІДХІД ТОС	94
Черничко Т.В., Поляков Ф.О. ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	97
Чизмар І.І. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ ЯК СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	100
Шлапак В.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	103

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Кулініч Т.В., Тимчина Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ	106
Ліба Н.С. ЧИННИКИ ТА СКЛАДОВІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	109
Лінтур І.В., Вайданич С.С. АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	111
Лінтур І.В., Сідор В.В. БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	113
Максименко Д.В., Головачко В.М. ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	116
Манайло О.Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	118
Сторожук Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	121
Проскура В.Ф., Росоха В.М. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМОК ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	124

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

Братюк В.П. ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ РИЗИК ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	129
Братюк В.П., Вакула М.М. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	132
Братюк В.П., Гнідин Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	133
Братюк В.П., Меденці М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	136
Гладинець Н.Ю., Бабидорич В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	138
Гладинець Н.Ю., Мілашовська К. Й., Попов О. О. СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	142
Гладинець Н.Ю., Товтин С.М., Медвідь Д.Р. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ	148

Секція 5

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

УДК 336.7

Гладинець Н.Ю.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів
Чедрик Т.І.,
здобувач ОС Магістр
Чепура Є.Ю.,
здобувач ОС Магістр
Дзихор О.М.,
здобувач ОС Магістр
Мукачівський державний університет

**МАКРОЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК**

Економічна стабільність країни є базисом сталого економічного розвитку, що призводить до підвищення конкурентоспроможності країни, зростання добробуту населення тощо. Економічна стабільність сприяє зменшенню дефіциту державного бюджету та зовнішнього боргу, рівня інфляції, забезпечує цінову стабільність, стабільність валютного курсу, зайнятість населення, що в кінцевому підсумку впливає на економічне зростання країни.

Усі країни в більшому чи меншому ступені прагнуть забезпечити довготривалі вигідні стратегічні переваги в напрямку економічної стабільності. А процеси, що відбуваються в глобальному світовому співтоваристві, гостро впливають на становлення та розвиток світового господарства, політичні та економічні відносини у суспільстві. Все це спричиняє формування нових загроз і ризиків для розвитку національної економіки та забезпечення безпечного функціонування держави [1, с.25].

Одним із індикаторів, який характеризує рівень економічної стабільності, може слугувати рівень інфляції. Величина рівня інфляції відображає економічну ситуацію в країні загалом і дозволяє судити про зміну рівня цін на товари та послуги. Саме тому пріоритетним завданням урядів більшості країн світу є забезпечення стабілізації економіки, яке вони намагаються реалізувати через повну зайнятість ресурсів та забезпечення стабільності цін. На центральні банки також покладається завдання підтримки стабільності національної

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

грошової одиниці, яке вони реалізують через комплекс заходів у сфері регулювання грошової системи, валютного регулювання тощо. Для вимірювання рівня інфляції використовують індекс інфляції або індекс споживчих цін. Для розуміння загальної картини відстежимо динаміку зміни рівня цін в Україні та окремих європейських країнах (див. рис.1).

Війна росії в Україні суттєво вплинула на рівень цін, причому рівень інфляції суттєво посилюється не лише в Україні, але і в інших європейських країнах. Інфляція в багатьох країнах стрімко зростає, що викликано стрімким зростанням цін на енергоносії, продовольство та сировину, нестачею робочої сили та перебоями з постачанням.

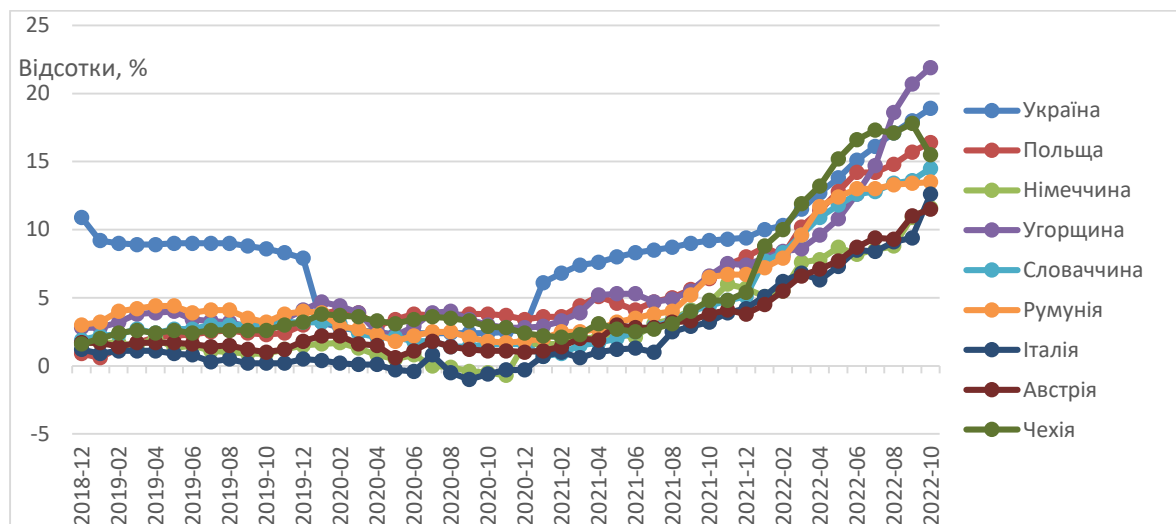

Рис.1. Динаміка рівня інфляції у 2018-2022 рр, (побудовано за даними [2, 3])

Війна стала випробуванням для стійкості фінансової системи України та світу. Інфляція на споживчому ринку України в жовтні 2022 року порівняно з вереснем 2022 року становила 2,5%, з початку року – 24,8%, порівняно з жовтнем 2021 року – 26,6% [4]. Незважаючи на те, що зростання споживчих цін вдарило по економіках у всьому світі, воно особливо сильно позначилося на Європі через її залежність від російського природного газу [5].

Як зазначено у річному звіті МВФ, світова економіка вперше з часів Другої світової війни зазнає такої кризи. Ризики фінансової стабільності зросли на тлі найвищої інфляції за десятиліття та триваючих впливів війни Росії в Україні на європейські та світові енергетичні ринки. На тлі поганої ліквідності ринку існує ризик того, що раптове безладне посилення фінансових умов може взаємодіяти з уже існуючими слабкими місцями. На ринках, що розвиваються, підвищення ставок, слабкі фундаментальні показники та значні відтоки призвели до зростання вартості запозичень, особливо для передових економік, із підвищеним ризиком додаткових дефолтів [6].

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

На економічну стійкість країни впливає також фіскальна політика. В багатьох країнах державний і приватний борг у 2022 році досяг нового максимуму. Маючи обмежений фіскальний простір, країни стикаються з багатьма економічними та політичними проблемами, долаючи зростання інфляції, посилення макроекономічних ризиків і уповільнення темпів економічного зростання. В цих умовах фіскальна політика має бути спрямована на забезпечення економічної стабільності, але водночас бути гнучкою і коригуватися відповідно до поточної ситуації.

Від того, наскільки оперативно і своєчасно будуть виявлені зміни якісних та кількісних параметрів економічної стабільності, у кінцевому підсумку залежатиме соціально-економічний розвиток держави. Оцінювання базових індикаторів дозволить своєчасно відреагувати на ризики і загрози, внести корективи у економічну політику держави, мінімізувати появу негативних наслідків, а отже – забезпечити економічну стабільність та сталий розвиток економіки.

Результати дослідження свідчать, що за низкою параметрів Україна відстає від зарубіжних країн у плані забезпечення економічної стабільності. Економіка України, і без того чутлива та вразлива до зовнішніх шоків, наразі дуже потерпає від військової агресії, збитки є колосальними. Це все суттєво впливає на економічну стабільність і для відновлення фінансово-економічного розвитку країни принаймні до показників довоєнного періоду знадобиться багато часу.

Війна випробовує економічну стійкість України через різні канали. Проте своєчасне виявлення негативних тенденцій дозволить вчасно відреагувати на виклики та загрози економічної стабільності, вжити необхідних заходів для відновлення економічного зростання та підвищення рівня конкурентоспроможності країни на міжнародному рівні у найближчій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Яровенко, Г. М., Доценко, Т. В., Кушнерьов, О. С. Формування інтегрального індексу загрози національної економіки. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2020. № 2. С. 16-28. DOI: 10.21272/1817-9215.2020.2-2
2. Дані Міжнародного валютного фонду (МВФ). URL: <https://www.imf.org/external/datamapper/NGDPDPC@WEO/UKR>
3. Індeksi споживчих цін на товари та послуги (до грудня попереднього року). URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cit.htm
4. Укрінформ. Найбільше подорожчали яйця: Держстат показав, як зросли ціни в жовтні. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3611595-najbilse-podorozcali-ajca-derzstat-pokazav-ak-zrosli-cini-u-zovtni.html>

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

5. РБК-Україна. 2022. Інфляція в Європі все ще двозначна через енергетичну війну Росії. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/inflyatsiya-evropi-shche-dvoznachna-cherez-1669826653.html>

6. International Monetary Fund. 2022. Global Financial Stability Report -Navigating the High-Inflation Environment. Washington, DC, October. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2022/10/11/global-financial-stability-report-october-2022>

УДК 338.246.4:004.738.5

Іртищева І. О.,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Стегней М. І.,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет

Клєцов Є. С.,

аспірант, здобувач PhD,
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В МОВАХ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Країни з розвинутою економікою підтверджують, що в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій спостерігається віртуалізація всіх сфер економіки та суспільства, що призводить до створення цифрового аналогу реальної економіки, соціальних відносин, культури, послуг та всіх сфер буття і розвитку людини. Цифрове відставання може стати значною перешкодою для розвитку та збереження конкурентних позицій бізнесу, регіонів та держав. З цієї причини, більшість країн вбачають комплексну цифровізацію всіх процесів як основу для подальшого розвитку, де держава має бути основним ініціатором та координатором цього процесу.

Україна активно просувається в процесі віртуалізація економічної сфери з метою інтеграції вітчизняних інформаційних систем з європейськими. Це є необхідною умовою для подальшої інтеграції української економіки до європейських структур. Звіт інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який був сформований за фінансової підтримки Європейського Союзу, вказує на необхідність розробки законодавства про цифрову економіку та телекомунікації, цифрову інфраструктуру, безготівкову економіку,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>